

Sygn. akt VIII U 53/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Janina Kościelniak
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 9 lipca 2014 r. w Gliwicach

sprawy D. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania D. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 grudnia 2013 r. **nr** (...) SP (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej bez względu na wiek, począwszy od 1 października 2013 r.

(-) SSO Janina Kościelniak

Sygn. akt: VIII U 53/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. zaskarżoną decyzją z dnia 11.12.2013 r., odmówił ubezpieczonemu D. S. (1) (S.) przyznania emerytury górniczej bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, na podstawie art. 50e ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r., Nr 1440), ponieważ skarżący nie udowodnił 25-letniego okresu pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od w/w decyzji odwołanie wniósł ubezpieczony, żądając zmiany decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury górniczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji, wnosząc o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony D. S. (1) urodził się w dniu (...) W dniu 30.10.2013r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o emeryturę górniczą bez względu na wiek. Wraz z wnioskiem o emeryturę ubezpieczony złożył oświadczenie, że nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

ZUS uwzględnił odwołującemu do stażu pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią, okres zatrudnienia w (...) SA Oddział KWK (...) **od 2.07.1990r. do 28.11.2013r. w ilości 22 lata, 4 miesiące i 23 dni.**

Na w/w staż składają się następujące okresy zatrudnienia:

1) od 2.07.1990 r. do 31.03.1993 r. na stanowisku ślusarza-spawacza pod ziemią w KWK (...),

2) od 1.04.1993 r. do 30.04.2009 r., na stanowisku górnika pod ziemią, w tym:

- od 1.04.1993 r. do 30.04.1993 r. w KWK (...),

- od 1.05.1993 r. do 31.12.1998 r. w (...) SA KWK (...),

- od 1.01.1999 r. do 30.06.1999 r. w KWK (...) Sp. z o.o.,

- od 1.07.1999 r. do 31.01.2003 r. w (...) Sp. z o.o.,

- od 1.02.2003 r. do 30.04.2009 r. w (...) SA Oddział (...),

3) od 1.05.2009 r. do 28.11.2013 r. (nadal) na stanowisku starszego ślusarza pod ziemią w tym :

- od 1.05.2009 r. do 31.12.2011 r. w (...) SA Oddział (...),

- od 1.01.2012 r. do 28.11.2013 r. (nadal) w (...) SA Oddział KWK (...).

Z w/w okresów zatrudnienia wyłączono okresy pobierania zasiłków chorobowych.

Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy górniczej, wykonanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, okresu zatrudnienia skarżącego w Przedsiębiorstwie (...) w C. od 13.11.1987 r. do 28.06.1990 r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył zaświadczenia, stwierdzającego jakiego rodzaju roboty wykonywane były przez to Przedsiębiorstwo na rzecz KWK (...).

W okresie **od 13.11.1987r. do 28.06.1990r.**, ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w C. – Budowa KWK (...) w P. na stanowisku spawacza elektryczno – gazowego pod ziemią. Przedsiębiorstwo (...) prowadziło roboty górnicze i roboty budowlano – montażowe m.in. na rzecz kopalń węgla kamiennego, w tym także na rzecz KWK (...).

W spornym okresie od 13.11.1987r. do 28.06.1990r. czyli w całym okresie zatrudnienia w tym Przedsiębiorstwie, ubezpieczony wykonywał pracę pod ziemią przy przebudowie tunelu podziemnego na rzecz KWK (...). Praca ta polegała na drążeniu i poszerzaniu starego zacieśnionego chodnika oraz wymianie starej obudowy chodnikowej na nową metalową obudowę chodnikową typu U-25/8. Tunel drążony był na głębokości ok. 18 – 20 metrów pod rzeką płynącą pod ziemią, na ok. 400 – 500 metrów długości i ok. 5 metrów szerokości. Tunel nie był połączony z innymi podziemnymi chodnikami Kopalni, drążony był w pobliżu szybów kopalnianych, miał zabezpieczać tereny Kopalni przed zalewaniem. Był to typowy chodnik górniczy, z dużą stalową obudową górniczą, taką samą jak inne podziemne chodniki Kopalni, o gabarytach zbliżonych do chodnika podstawowego.

Przy drążeniu tunelu ubezpieczony pracował w brygadzie ok. ośmioosobowej, składającej się z górników, pomocy dołowych, ślusarzy, spawaczy i elektryków. Górnicy i pomocnicy dołowi wykonywali prace bezpośrednio w przodku przy wydobywaniu drążonego kamienia i jego transporcie na powierzchnię. Kamień urabiano starą techniką górniczą, przy pomocy młotów pneumatycznych i kilofów, urobek ładowano łopatami do wozów a następnie transportowano

na powierzchnię, przy pomocy wozów kopalnianych i kołowrotów. Ślusarze i spawacze pracowali przy montażu i demontażu obudowy chodnikowej, przy montażu metalowych podestów pod tory, którymi odbywał się transport urobku, a także przy zakładaniu rurociągów. Natomiast elektrycy wykonywali pracę przy zakładaniu instalacji elektrycznej. Brygadę nadzorował przodowy, który wykonywał pracę bezpośrednio w przodku oraz sztygar zmianowy lub nadsztygar, będący pracownikiem Przedsiębiorstwa. Cała brygada przed rozpoczęciem pracy pobierała lampy i aparaty tlenowe z Kopalni, tam też przebierała się w ubrania robocze.

Praca ubezpieczonego, zatrudnionego na stanowisku ślusarza–spawacza pod ziemią, polegała przede wszystkim na wykonywaniu robót spawalniczych, a w szczególności na spawaniu metalowych części obudowy chodnikowej, metalowych podestów pod tory, a także montowanych rurociągów. W razie potrzeby ubezpieczony wykonywał także prace ślusarskie oraz pomocnicze przy robotach przodkowych np. przy załadunku. W całym spornym okresie ubezpieczony wykonywał pracę wyłącznie pod ziemią, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast prace powierzchniowe wykonywane były przez inne brygady.

W związku z zakończeniem przez Przedsiębiorstwo (...) powyższych robót, na prośbę KWK (...), ubezpieczony został przekazany z Przedsiębiorstwa (...) do KWK (...) w ramach porozumienia między zakładami, w której podjął pracę w Oddziale

likwidacyjno – zbrojeniowym GZ.

Przy wykonywaniu powyższych robót na rzecz KWK (...), razem z ubezpieczonym pracowali świadkowie A. S., zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku górnik oraz D. S. (2), zatrudniony w tym Przedsiębiorstwie na stanowisku spawacza. Decyzją z dnia 22.12.2011r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał świadkowi D. S. (2) prawo do emerytury górniczej, zaliczając cały okres jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 5.05.1988r. do 30.06.1990r. do okresów pracy górniczej.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o: akta organu rentowego, akta osobowe ubezpieczonego, akta emerytalne świadka D. S. (2) nadesłane przez (...) Oddział w S., zeznania świadków A. S. (k.19 a.s.) oraz D. S. (2) (k. 20 a.s.), zeznania i oświadczenie ubezpieczonego (k. 20 i 27 a.s.)

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia w sprawie. Sąd w szczególności dał wiarę zeznaniom świadków A. S. i D. S. (2) oraz ubezpieczonemu. Wyżej wymienieni świadkowie pracowali z ubezpieczonym w okresie spornym w tym samym zakładzie pracy, co pozwala przyjąć, że dysponują oni dostateczną wiedzą w przedmiocie rodzaju i zakresu wykonywanych wówczas przez odwołującego obowiązków.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 50 e ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r., Nr 1440) prawo do górniczej emerytury, bez względu na wiek i zajmowane stanowisko, przysługuje pracownikom, którzy pracę górniczą wykonywali pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres wynoszący co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem ust. 2.

W ust. 2 powołanego artykułu wskazuje się, że do okresów pracy górniczej, o której mowa w ust. 1, zalicza się także okresy:

1)niezdolności do pracy z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej, za które wypłacone zostało wynagrodzenie lub zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne,

2)czasowego oddelegowania pracowników, o których mowa w art. 50c ust. 1 pkt 6, do zawodowego pogotowia ratowniczego w (...) S.A. w B., w (...) S.A. Oddział (...) w L. lub w okręgowych stacjach ratownictwa górniczego

- bezpośrednio poprzedzone pracą górniczą wykonywaną pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przypadające w czasie trwania stosunku pracy.

Ponadto zgodnie z art.50 ust.3 ustawy, prawo do emerytury, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem, że pracownik nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Natomiast zgodnie z treścią art. 50 c ust. 1 powoływanej ustawy, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu,

3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących **dla kopalń określonych w pkt 1** podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony legitymuje się wymaganym 25-letnim okresem pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, uprawniającym do przyznania emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art.50 e ustawy emerytalnej, a w szczególności, czy skarżący w okresie spornym tj. w okresie **od 13.11.1987 r. do 28.06.1990 r.** wykonywał pracę górniczą w rozumieniu art. 50 c ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz czy praca ta wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że w spornym okresie od 13.11.1987 r. do 28.06.1990 r. ubezpieczony wykonywał pracę górniczą, wymienioną w art. 50 c ust.1 pkt 3) ustawy emerytalnej.

Jak wykazało bowiem przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w spornym okresie ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) w C., wykonującym w tym czasie roboty górnicze i budowlano – montażowe przy drążeniu tunelu podziemnego na rzecz KWK (...) w P.. W powyższym okresie ubezpieczony wykonywał prace montażowe pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wyłącznie przy drążeniu powyższego tunelu, a mianowicie przy montażu i demontażu obudowy chodnikowej, montażu metalowych podestów pod tory oraz montażu rurociągów, polegające na spawaniu metalowych części obudów, podestów i rurociągów, a w razie potrzeby wykonywał również prace pomocnicze w przodku.

Powyższe prace wykonywane były na rzecz Kopalni (...), a zatem na rzecz kopalni wymienionej w art. 50c ust.1 pkt 1) ustawy emerytalnej, jak wymaga tego przepis art. 50 c ust. 1 pkt 3).

W wyroku z dnia 18.11.2008r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 509/08, Sąd Apelacyjny w Katowicach wyraził pogląd, że „gramatyczna wykładnia art. 36 ust. 1 pkt 3 (odpowiednio - art. 50c ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. nr 39 z 2004 r., poz. 353 z późn. zm.) pozwala na stwierdzenie, że praca przy budowie kolektora ściekowego, mimo że wykonywana pod ziemią i przy wykorzystaniu techniki górniczej, nie jest pracą górniczą w rozumieniu tego przepisu (tych przepisów).” Równocześnie w zdaniu drugim powołanego wyroku Sąd Apelacyjny stwierdził, że „zatrudnienie pod ziemią w podmiotach określonych w art. 36 ust 1 pkt 3 (odpowiednio - art. 50c ust. 1 pkt 3) ustawy o FUS jest uznawane za pracę górniczą w rozumieniu ustawy tylko wówczas, jeżeli praca pod ziemią wykonywana jest dla kopalń określonych art. 36 ust. 1 pkt 1 (odpowiednio - art. 50c ust. 1 pkt 1) tej ustawy.”

Skoro zatem okolicznością decydującą dla przesądzenia charakteru robót wykonywanych pod ziemią techniką górniczą, jest fakt wykonywania tych robót na rzecz kopalń określonych w art. 50c ust. 1 pkt 1, to zasadnym jest uznanie

pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...), za pracę górniczą w rozumieniu art.50c ust.1 pkt 3 ustawy emerytalnej.

Ponadto postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, że w spornym okresie ubezpieczony wykonywał powyższą pracę górniczą stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, przewidzianym dla pracowników wykonujących pracę pod ziemią w kopalniach węgla kamiennego, jak wymaga tego art. 50e ustawy.

W konsekwencji ustalonych okoliczności oraz poczynionych rozważań Sąd uznał, że po zsumowaniu okresów pracy górniczej wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy uznanych przez ZUS z okresem spornym, tj. okresem od 13.11.1987 r. do 28.06.1990 r., ubezpieczony legitymuje się wymaganym 25-letnim okresem takiej pracy, a zatem spełnia warunek uprawniający go do emerytury górniczej bez względu na wiek na podstawie art.50e ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. , przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej począwszy od 1.10.2013r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym został złożony wniosek o emeryturę, uznając że na ten dzień ubezpieczony legitymował się 25 letnim okresem pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

SSO Janina Kościelniak